בס"ד

פרשת תצוה

שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

הסודות להצלחה שלך

www.yoursuccesstoolbox.com

תוכן העניינים

פרשת תצווה/שיעורו של הגאון רבי בן...	3
וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ... (שמות כז, כ–כא)	3
א וְאַתָּה הַקְרֵב אֵלֶיךָ אֶת-אַהֲרֹן אָחִיךָ... (שמות כח, א–ה)	3
ו וְעָשׂוּ אֶת-הָאֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן... (שמות כח, ו–יד)	4
וְנָתַתָּה אֶת-שַׁרְשֹׁרֹת הָעֲבֹתֹת עַל-הַמִּשְׁבְּצֹת {ס} טו... (שמות כח, יד–טו)	5
ל וַיְהִי מְמָחֳרָת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם... (שמות לב, ל–לה)	5
וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ... (שמות כז, כ)	6
למה זכה הזית שיצא ממנו השמן...	7
מה פירוש "חוצפה יסגא" ?	16
פיתוחי חתם	17
ושכנתי בתוכם (שמות כה, ח)	18
קטורת סמים	19

בס"ד

פרשת תצוה

שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

פרשת תצווה/שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי

וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית–לַמָּאוֹר:
לְהַעֲלֹת נֵר, תָּמִיד. כא בְּאֹהֶל מוֹעֵד מִחוּץ לַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר עַל-הָעֵדֻת, יַעֲרֹךְ
אֹתוֹ אַהֲרֹן וּבָנָיו מֵעֶרֶב עַד-בֹּקֶר–לִפְנֵי השם: חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם, מֵאֵת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. {ס}

שמות כז, כ–כא

א וְאַתָּה הַקְרֵב אֵלֶיךָ אֶת-אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת-בָּנָיו אִתּוֹ, מִתּוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל–לְכַהֲנוֹ-לִי: אַהֲרֹן–נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר, בְּנֵי אַהֲרֹן. ב וְעָשִׂיתָ
בִגְדֵי-קֹדֶשׁ, לְאַהֲרֹן אָחִיךָ, לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת. ג וְאַתָּה, תְּדַבֵּר
אֶל-כָּל-חַכְמֵי-לֵב, אֲשֶׁר מִלֵּאתִיו, רוּחַ חָכְמָה; וְעָשׂוּ אֶת-בִּגְדֵי אַהֲרֹן,
לְקַדְּשׁוֹ–לְכַהֲנוֹ-לִי. ד וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ, חֹשֶׁן וְאֵפוֹד וּמְעִיל, וּכְתֹנֶת
תַּשְׁבֵּץ, מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט; וְעָשׂוּ בִגְדֵי-קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ, וּלְבָנָיו–לְכַהֲנוֹ-לִי. ה
וְהֵם יִקְחוּ אֶת-הַזָּהָב, וְאֶת-הַתְּכֵלֶת וְאֶת-הָאַרְגָּמָן, וְאֶת-תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי,
וְאֶת-הַשֵּׁשׁ. {פ}

שמות כח, א–ה

ו וְעָשׂוּ, אֶת-הָאֵפֹד: זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן תּוֹלַעַת שָׁנִי, וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר–מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב. ז
שְׁתֵּי כְתֵפֹת חִבֻּרֹת, יִהְיֶה-לּוֹ אֶל-שְׁנֵי קְצוֹתָיו–וְחָבָר. ח וְחֵשֶׁב אֲפֻדָּתוֹ אֲשֶׁר
עָלָיו, כְּמַעֲשֵׂהוּ מִמֶּנּוּ יִהְיֶה: זָהָב, תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי–וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר. ט
וְלָקַחְתָּ, אֶת-שְׁתֵּי אַבְנֵי-שֹׁהַם; וּפִתַּחְתָּ עֲלֵיהֶם, שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. י שִׁשָּׁה,
מִשְּׁמֹתָם, עַל, הָאֶבֶן הָאֶחָת; וְאֶת-שְׁמוֹת הַשִּׁשָּׁה הַנּוֹתָרִים, עַל-הָאֶבֶן
הַשֵּׁנִית–כְּתוֹלְדֹתָם. יא מַעֲשֵׂה חָרָשׁ, אֶבֶן–פִּתּוּחֵי חֹתָם תְּפַתַּח אֶת-שְׁתֵּי הָאֲבָנִים,
עַל-שְׁמֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל; מְסֻבֹּת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב, תַּעֲשֶׂה אֹתָם. יב וְשַׂמְתָּ אֶת-שְׁתֵּי
הָאֲבָנִים, עַל כִּתְפֹת הָאֵפֹד, אַבְנֵי זִכָּרוֹן, לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל; וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת-שְׁמוֹתָם
לִפְנֵי השם, עַל-שְׁתֵּי כְתֵפָיו–לְזִכָּרוֹן. {ס} יג וְעָשִׂיתָ מִשְׁבְּצֹת, זָהָב. יד וּשְׁתֵּי
שַׁרְשְׁרֹת זָהָב טָהוֹר, מִגְבָּלֹת תַּעֲשֶׂה אֹתָם מַעֲשֵׂה עֲבֹת;

שמות כח, ו–יד

וְנָתַתָּה אֶת-שַׁרְשֹׁרֹת הָעֲבֹתֹת, עַל-הַמִּשְׁבְּצֹת. {ס} טו וְעָשִׂיתָ חֹשֶׁן מִשְׁפָּט,
מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב–כְּמַעֲשֵׂה אֵפֹד, תַּעֲשֶׂנּוּ; זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי, וְשֵׁשׁ
מָשְׁזָר–תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ.....

שמות כח, יד–טו

ל וַיְהִי, מִמָּחֳרָת, וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם, אַתֶּם חֲטָאתֶם חֲטָאָה גְדֹלָה; וְעַתָּה
אֶעֱלֶה אֶל-השם, אוּלַי אֲכַפְּרָה בְּעַד חַטַּאתְכֶם. לא וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל-השם,
וַיֹּאמַר: אָנָּא, חָטָא הָעָם הַזֶּה חֲטָאָה גְדֹלָה, וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם, אֱלֹהֵי זָהָב. לב וְעַתָּה,
אִם-תִּשָּׂא חַטָּאתָם; וְאִם-אַיִן–מְחֵנִי נָא, מִסִּפְרְךָ אֲשֶׁר כָּתָבְתָּ. לג וַיֹּאמֶר השם,
אֶל-מֹשֶׁה: מִי אֲשֶׁר חָטָא-לִי, אֶמְחֶנּוּ מִסִּפְרִי. לד וְעַתָּה לֵךְ נְחֵה אֶת-הָעָם, אֶל
אֲשֶׁר-דִּבַּרְתִּי לָךְ; הִנֵּה מַלְאָכִי, יֵלֵךְ לְפָנֶיךָ; וּבְיוֹם פָּקְדִי, וּפָקַדְתִּי עֲלֵהֶם חַטָּאתָם.
לה וַיִּגֹּף השם, אֶת-הָעָם, עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת-הָעֵגֶל, אֲשֶׁר עָשָׂה אַהֲרֹן.

שמות לב, ל–לה

כותב הגאון מוילנה, עליו השלום, פרשת תצוה היא הפרשה היחידה שבה לא נזכר שמו של משה רבינו. וזה לא בחינם. בדרך כלל חל יום פטירתו בפרשה זו, חוץ משנה שיש בה שני אדרים. ולמה לא נזכר שמו ?

קללת צדיק אפילו על חינם היא באה.

כאשר בני ישראל היו שותפים במעשה העגל, היחיד שעמד בפרץ להציל את עם ישראל זה היה משה רבינו. משה רבינו עמד והתפלל בתחנונים. אבל הקב"ה אומר למשה: **ואתה אניחה לי ואמחה את שמם ואעשה אותך גוי גדול עצום**. מה זה אניחה לי ? אומרת הגמרא: מלמד שתפס משה רבינו את הקב"ה כאדם התופס את בגדו בידו, ואומר לו אני לא עוזב אותך עד שתשוב מחרון אפיך. איזה בן אנוש יכול לומר מילים כאלה ? רק משה בן עמרם, קודש קודשים. הרמב"ם כותב עליו אדון הנביאים. כל נביא צריך לקבל רשות ממשה רבינו כדי להתנבא. והוא נקרא: "הוא נאמן ביתו של ה' יתברך". הקב"ה מעיד עליו: "וכן עבדי משה פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות."

וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית–לַמָּאוֹר:
לְהַעֲלֹת נֵר, תָּמִיד.

שמות כז, כ

עכשיו אומר לו הקב"ה: ואתה תצווה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך....התירוץ הוא שהפרשה הזו מחוברת לפרשה הקודמת. הרי היא מתחילה ואתה תצווה. מה זה תצווה ? צוותא. כשתבוא לעם ישראל לתת תרומה תאמר להם בואו אני ואתם יחד נתן. מכאן למדנו שגם הרב שבא להוכיח את עם ישראל לא יבוא מלמעלה אלא ירגיש את עצמו אחד מתוך העם. זה היה משה רבינו. לשון צוותא. זה היה משה רבינו. ומה אמר להם ? **שמן זית זך**.

למה זכה הזית שיצא ממנו השמן ?

המדרש שואל את השאלה הזו, מדוע ישראל נמשלו לזית ? כמו שהזית לא מתערב עם שום פרי אחר כך ישראל לא מתערבים עם אומות אחרות. את שמן הזית אי אפשר לזייף. מה שהיום יש זייפנים של שמן זית, על זה אין מה לדבר. ישראל לא יכולים לקבל תערובת. אם תבוא אומה זרה או גרים, שהם לא גרי צדק, לא יוכלו להתקבל לעם ישראל.

דבר שני: השמן צף על כל דבר: חלב, מים, דם וכל נוזל. כך ישראל בזמן שעושים רצונו של מקום, הם מתגברים על כל אומות העולם. אבל אם, חס ושלום, לא עושים רצונו של מקום...חס ושלום חס ושלום.

דבר שלישי: מה הזית לא מוציא שמנו עד שחובטים אותו. מכים בזיתים בבית הבד, וכמה שאתה מכה יותר יוצא שמן זית יותר מזוכך. כך, חס ושלום עם ישראל, שחובטים בהם אז מוציאים מהם את השמן שבהם. לכן, תענוגים זה לא טוב לעם

ישראל. הייסורים או העוני מתאימים. כמו שתיקח סוס לבן ותתלה עליו שושנה אדומה, כמה זה יפה השושנה על רקע הסוס הלבן. ככה זה עם עם ישראל.

ועוד אומר, מה השמן מביא אורה לעולם, שכן כתוב, יונה שלח את היונה לעת ערב והנה עלי זית בפיה. עלי זית טרף בפיה. ובאה לומר לו: נח נח יהי רצון שיהיו מזונותי מרים כזיתים ומסורים בידי מי שאמר והיה העולם ולא מתוקים כדבש בידי בשר ודם. כי הכי גרוע שאדם תלוי במשהו אחר. אפילו יאכל וישתה מים לחץ אבל מידי הקב"ה. זה הסוד של הזית.

הגמרא אומרת: הרואה שמן זית בחלום, יצפה למאור התורה. יזכה שיזכה לראות את האור של התורה. השמן זית צריך כתישה ושאתה עושה אותו כתית יוצא שמן זית. כשרואה שמן זית בחלום סימן שהוא מסתפק במועט, ומוכן לסבול בשביל התורה. לא סתם תורה, אלא את האור הפנימי של התורה. את הפנימיות. ר' מאיר, שמו היה רבי מאיר, משום שכשהיה מדבר היו דבריו מאירים אותם, את הדברים שאומר. לזה אדם צריך לכסוף כל ימי חייו. שבכל דבר של תורה שלומד יבין את זה.

אני אספר להם מעשה קטן מרבינו בן ציון אבא שאול. הוא אף פעם לא השתכר בפורים. שנה אחת שתה יין משובח והשתכר. ומה אמר שהיה שיכור ? היה בוכה ואומר תתפללו עלי שאזכה להבין הלכה אחת על בוריה. זאת אומרת אדם לומד וצריך להבין לעומק ולהבין את נשמת הדבר משורשו. זה מאור התורה. זכותו תגן עלינו ועליכם.

אחרי זה אמר: **להעלות נר תמיד**.

מה זה להעלות נר תמיד ?

רש"י הסביר: למה להעלות ?

להעלות שתהיה השלהבת עולה מאליה. וכאן זה הזמן להגיד לנשים שמדליקות נרות שבת. ה' ישמור אותן. וגם במצוות הדלקת נרות חנוכה שאנחנו מדליקים. זה נר מצווה שמברכים עליו. יש לנו עליהם ברכה. אז לא מועיל שהאדם ידליק את הנר והאש תיגע בפתילה, אלא צריך להמתין שהרוב היוצא מן הפתילה תדלק מכוחך. כי אם אתה רק החזקת את ניצוץ האש וזה הלך לבד והתפשט אז לא עשית את עיקר הפעולה. כאילו, גרמא עשית. וכך היה צריך הכהן להעלות את נר התמיד.

אבל למה בפרשת בהעלותך רש"י פרש אחרת את המשמעות של "**בהעלותך את הנרות**". מה זה "בהעלותך" ? רש"י באר שאמר לו "תעשה מדרגה". שידוע שבבית המקדש לא היתה מדרגה. השבת אנחנו נקרא בפרשה שהכהנים היו לובשים ארבעה בגדים: וכהן גדול שמונה בגדים. ואסור שיהיה עליהם חוצץ. הכהן צריך לנגב את עצמו לגמרי. בודק עצמו מחוצצי טבילה. אם יש טיפת מים זה חוצץ והבגד צריך להיות עליו ממש. ואם כהן שימש ללא בגדים חייב מיתה בידי שמיים. עבודת הכוהנים עבודה קשה מאד ומסוכנת מאד. לכן הגמרא אומרת, שהכהנים זריזים, מתוחים והיו מהם הרבה חולים. היה להם רופא מיוחד. בית המקדש בירושלים וקר בירושלים. זכן היו הולכים יחפים, והרצפה אבני שיש קרה, אין דבר כזה שטיחים ומזגנים. אין תפנוקים. ואוכלים בשר כל היום וזה היה משפיע על הקיבה שלהם. לכן הרופא המיוחד היה נותן להם עשבים מיוחדים שלא יסבלו. הם היו צריכים לדעת זה הבשר "שלמים", זה הבשר "עולה", זה "חטאת" זה "אשם"...ואם חס וחלילה החליף ביניהם אוי ואבוי לו. מעל בהקדש וגרם פיגול וכעת צריך לשרוף את הקרבן הזה. אז היו צריכים להיות מאד זהירים. זה ליום ולילה. זה ללילה אחד. כל זה היו צריכים להביא בדעתם. אז היו כל הזמן במצב של מתח.

עכשיו, נחזור לבית המקדש. המזבח היה גבוה. הכהן היה צריך לעלות. אמרה התורה, אל תעשה מדרגות. ברגע שעושה מדרגות מרים רגל פה ורגל שם אז

מתגלה לו הרגל וזה ביזיון למזבח, שהמזבח רואה את הבשר של הכהן. כך היתה צניעות וקדושה. הגמרא אומרת: ומה על מזבח שהוא אבנים, חסה התורה. אז מה על בשר ודם על אחת כמה וכמה. על חברך, ממונו וכבודו כמה אתה צריך להיזהר, לכן באה פרשת משפטים בצמידות. הכהן היה עולה בכבש שהולך בשיפוע, כדי שלא יראה.

גם לגבי אישה מותר שיראו כפות ידיה, כפות רגליה ופניה. זה לפי ההלכה. אבל יותר מזה אסור.

"בהעלותך את הנרות", במנורה היו שתי מדרגות. היה צריך להעלות על מדרגה כדי שיהיה גבוה. כדי שהכהן לא יגביה את ידו יותר גבוה מהתפילין. אסור. לכן, היה למרגלות המנורה מין דרגש וגם אם הוא גבוה, עולה עליו כדי שלא יצטרך להגביה את ידו, כדי שיוכל להדליק את הנרות שבמנורה כשידו בגובה הנרות ולא מעל התפילין.

אז למה פה רש"י מסביר אחרת ?

בפירוש הראשון הוא מסביר לנו ש"**תהיה השלהבת עולה מאליה**". ואילו בפירוש השני כתב רש"י, "**מעלה מדרגה**".

התירוץ מדהים:

בפירוש של "תהיה השלהבת עולה מאליה" מדובר במשה רבינו עליו השלום. משה רבינו לא צריך מדרגות. למה לא צריך מדרגות ? גבוה היה משה רבינו. גובהו היה 10 אמות, המנורה נמוכה בשבילו, אבל אהרן הכהן שהיתה קומתו כקומת אדם רגיל אז היה צריך. בפרט שהיה לו גם תפילין וגם ציץ. ועל הציץ היה כתוב "קודש לשם". שמא יבוא להגביה את ידו יותר גבוה מהציץ, משם השם או מהתפילין ששם. יש שם, שם שדי, לכן, אמרה התורה נעשה שמה מדרגות. אז רש"י, לא בחינם פעם מפרש כך ופעם מפרש כך. צריך לדקדק בדבריו.

אחרי זה אמר: **"ועשית בגדי קודש לאהרון אחיך לכבוד ולתפארת."**

- **למה צריך להוסיף לכבוד ולתפארת ?**

אלא אמרו המפרשים, בגדי קודש הם. הבגדים שהיה לובש הכהן שתי מעלות היו בהם.

הגמרא אומרת, אדם בצעירותו אוהב,

- אוכל טוב.
- בגדים טובים.
- טיולים.

את המבוגר הדברים האלה לא מעניינים.

אם אתה הולך לחנות מיוחדת ומחפש חליפה מיוחדת והשגת אותה, כמה אתה שמח. לעיתים, את הבגדים קבלת בירושה או כמתנה מיוחדת, כמו נערה שקבלה מתנה מהסבתא, כמה היא שומרת את זה.

בבגדים שהיו בבית המקדש, שני הדברים היו: גם היו יקרים מאד. אין כמותם בעולם. וגם היה בהם קודש. שרתה עליהם רוח הקודש. בגדי הכהונה הם בגדי קודש. בבגדים היו מעלות של קדושה, יוקר וכבוד הגדול. היתה שם אמנות גדולה.

עוד יש בזוהר "בהעלותך", שם ר' שמעון בר יוחאי אומר: שהטפשים והכסילים שלומדים את התורה לומדים רק את הדברים החיצוניים ומתפעלים מהופעה חיצונית. אבל מי שיש בו חכמה מסתכל ורואה מה יש בתוך הפסוקים ובתוך הטעמים של כל דבר ודבר. החכמה היא ללמוד את התורה לא באופן שטחי. ללמוד את התורה לעומק ובשלמות. זאת הסיבה שהתורה צוותה בגדים לכהן. למה ? מה זה בגד ? בגד זה דבר חיצוני, אבל כשיבואו ישראל לבית המקדש ויראו את הכהנים לובשים את אותם בגדים אז יבינו שבכל בגד יש איזה שהוא סוד.

- **למה יש ציץ ?**
- **ולמה כתוב עליו "קודש לשם" ?**
- **ומה זו המצנפת ?**
- **ומה זה האפוד ?**
- **ומה זה החושן ?**
- **ולמה דווקא האבנים האלה ולא אבנים אחרות ?**

רבינו בחיי, בפרשה שלנו האריך מאד בנושא 12 האבנים האלה, וכתב שהם דומים לעשבים, ושבכל עשב יש רפואה למשהו מיוחד. אותו דבר האבנים של החושן. 12 אבנים מחולקות. וכל האבנים שבעולם תולדה שלהן. ראובן למשל רובין, אודם, שידוע שסגולתה לגרום היריון. פטדה זו אבן שחוסמת את התאווה. ברקת מביאה חכמה וזריזות, הלווים היו צריכים את זה. נופך, דמות אדם הפוכה, זו עוזרת במלחמה, כדי שהאויב ייפול כשהראש למטה והרגליים למעלה. אז זה אבן נופך. כל אבן יש לה בחינה של סוד ורמז. וכך עשה הקב"ה כדי שילמדו את החכמה מתוך התורה הקדושה.

במסכת מגילה, כינו מישהו שיש בו תורה אבל שכל אין לו בכינוי "צנא על ספרי". זה לא העיקר רק ללמוד תורה. צריך לדעת להשתמש בתורה. דרך ארץ קדמה לתורה. כל תלמיד חכם שאין בו דעה, נבלה טובה ממנו. מילים קשות. למה ? הוא מבזה את התורה. יותר טוב היה שלא ילמד תורה. כי מי שלומד תורה ולא יודע איך להתנהג עם בני אדם ואיך להתנהג עם האישה עושה חילול ה' נורא ואיום. הגמרא שם קוראת לאיש כזה "צנא על ספרי" הוא יודע הכל, זוהר שלחן ערוך, ש"ס...אבל זה לא שווה. למה ? מה זה צנא ? סל. כמו סל שמרים ספרים. היום בימינו, כשרוצים לשבח למדן גדול אומרים עליו "צנא מלא ספרי". מה הסיבה ? הדברים

השתנו. פעם "עם הארץ" זה היה כינוי שבח. היום זה כינוי גנאי. "עם הארץ" פירושו עם הבונה את הארץ. אנשים שיש בהם תועלת, שעושים פעולות חשובות.

היה חכם אחד בשכונת בית ישראל, תלמיד חכם, שזכה לשמש את אחד מגדולי הדורות הקודמים, הרב רוצ'ובי. היה גאון אדיר. מרוב שהיה עסוק בתורה היו לו כאבי ראש חזקים. ולא היה מסתפר. עד ששאלו אותו למה הרב לא מסתפר ? אמר שלא יכול לסבול שספר יגע לו עם מספריים בשיער מרוב שהראש היה כואב. היה גאון עצום. היו שולחים לו שאלות מכל העולם. כל השבוע הרב היה לומד. ספר לי בחור שהיה משמש את הרב שהרב היה יושב ללמוד וכל התלמוד והירושלמי וכל דבר בתורה היה יודע והיה לו זיכרון מצוין וחריפות. וקשה למצוא את שניהם יחד באותו אדם. גם חריפות וגם זיכרון מצויין. במוצאי שבת היה הרב עובר על כל המכתבים שקבל כל השבוע. היו מגיעים אליו מינימום 50 מכתבים ומקסימום מאה וחמישים מכתבים. "הייתי קורא לו את המכתבים והרבה היה רושם. יום אחד קבל מכתב מהרב של וינה, אוסטריה. היתה במכתב שאלה שהתשובה עליה כתובה בשלחן ערוך. התחיל הרב לכתוב על המכתב מאחורה את התשובה לרב מוינה. כתב, כתב אולי 150 שורות. מסכת זו וזו...המון מקורות. לא הבנתי מה זה המקורות האלה. ובקש ממני שאשלח מייד את המכתב עם התשובה. כתבתי לו את כל המקומות שנזכר בהם "עם הארץ" במקורות. הוא רב של עיר ושואל אותי שאלה כזו. רצה לזעזע אותו.

אדם צריך ללמוד את התורה שלא יקרא "עם הארץ".

אחרי זה היה **אבנט**.

האבנט, הגמרא אומרת, על הרהור הלב. הקשו המפרשים: ממתי הקב"ה מעניש על הרהור ? הרי כתוב בגמרא: מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, ומחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה. אז למה האבנט צריך לכפר על הרהור הלב ? מה יש פה ? הרי אין פה בכלל עבירה. אלא, בעל האפלאה אומר, שיש עבירה כאשר האדם

יודע שאסור. "אוון אם ראיתי בליבי." מה זה אוון ? כמו מחשבה. מחשבות רעות הקב"ה לא מחשיב. אבל כאן, בפרט בעבודה זרה, הקב"ה כן מחשיב. שנאמר, "למען תפוס את בית ישראל בליבם." מאימתי תופס בליבם ? אם חס ושלום, חושב לעבוד עבודה זרה או חושב מחשבות כפירה. זה כמו עבירה ממש.

לכן אמר, "**וחשב אפודתו אשר עליו כמעשהו הוא**." חשב, מחשבה זה כמו מעשה. לכן, כאן צוותה התורה, לתת אבנט כדי לכפר.

אח"כ אמר, **שם את המעיל**, ולמעיל שם פעמונים. ומה כתוב על הפעמונים: "**וישמע קולו בבואו אל הקודש**." הרשב"ם, רבינו שלמה בן מאיר, נכדו של רש"י, אומר, תדע, "אסור שיהיה נוסף עוד פעמונים מזהירים." למה ? כי זה כהן. על הכהן נאמר "**ונשמע קולו בבואו אל הקודש.**" במגילת אסתר כתוב, "**ונשמע פתגם המלך אשר יעשה בכל מלכותו**".

שלושה כתרים יש:

- כתר תורה.
- כתר כהונה.
- כתר מלכות.

כתר תורה-נעשה ונשמע.

כתר כהונה-ונשמע את קולו בבואו אל הקודש.

כתר מלכות-ונשמע פתגם המלך אשר יעשה בכל מלכותו.

ביום הכיפורים שהכהן הגדול נכנס, אסור שיכנס איתו אף אחד. "אסור שיהיה נוסף." הוא לבדו. אפילו מלאך לא. הגמרא הקשתה לגבי שמעון הצדיק. בשנה שנפטר שמעון הצדיק, אמר להם שהוא ימות השנה. שאלו אותו, מהיכן הוא יודע ? ענה להם, שכל שנה שהוא נכנס לקודש הקודשים, ביום הכיפורים, היה רואה דמות

עטופה לבנים, נכנסת איתו ויוצאת איתו. היום הוא לא ראה דמות לבנה, אלא ראה דמות שחורה שנכנסה לקודש הקודשים ולא יצאה. אז הוא הבין שבאותה שנה הוא צריך להיפטר. שמעון הצדיק שימש בכהונה 40 שנה מלאות. שמעון הצדיק הוא הכהן הראשון שהיה בבית שני. התקיימו דבריו. הוא אכן נפטר באותה שנה. לאחר הרגל של סוכות, חלה שבעת ימים ומת. מכאן ידענו, שיום כ"ט בתשרי, זה יום פטירתו של שמעון הצדיק. הקשה המהרש"א, איך יכול להיות ששמעון הצדיק ראה שמישהו נכנס איתו ? הפסוק אומר "ולא יהיה כל אדם באוהל מועד". מה זה "ולא יהיה כל אדם" ? הגמרא במסכת יומא אומרת, "לרבות מלאך". אפילו מלאך לא יכול להיכנס. אז אם ככה, את מי הוא ראה שנכנס בדמות לבנה ? ראה את הקב"ה. הרשב"ם אומר: "ונשמע קולו", למה היה שם פעמונים ? כמו שאנו שמים לספר תורה רימונים ופעמונים כדי שכשיטלטלו את הספר תורה צריכים לעמוד. אסור לשבת כשספר תורה עובר. כשאתה שומע את הפעמונים אתה קם. אותו דבר הכהן הגדול. למה שמו לו פעמונים במעיל ? שכשהוא בא להיכנס אז מייד כולם צריכים לצאת. אסור להיות איתו באותה מחיצה. לשון, **"ונשמע קולו בבואו אל הקודש."**

הציץ היה כתוב עליו **קודש לשם.** בגמרא יש על זה דיון ארוך. איפה בדיוק זה כתוב על הציץ ? "להשם" (יקוק) היה כתוב בגדול למעלה יותר. כך שתמיד שם הויה היה יוצא יותר גבוה מהמילה קודש. למה צריך לכתוב "קודש לשם" על הציץ ? הרמב"ם תרץ את זה נפלא. שהמשנה במסכת שבת, דף נ"ג, מתארת את התכשיטים של הנשים. בזמנם, היה להם 24 תכשיטים מזהב.כ"ד תכשיטי כלה. לכן, מסכת שבת יש בה 24 פרקים. רבינו האר"י היה נזהר ללמוד 8 פרקים בלילה, 8 פרקים בסעודת שחרית ו8 פרקים בסעודה שלישית. מחלק אותם ל 3 חלקים. למה זה ? זה התכשיטים ששבת צריכה לקבל מאיתנו. כמו שהכלה מקבלת מהחתן כך גם השבת. "בואי כלה" "בואי כלה". צריך לקבל אותה כמו את הכלה. המשנה שמה מביאה איזה תכשיטים מותר לאישה לצאת בשבת, ואיזה תכשיטים לא תצא בשבת. המשנה שמה אומרת: לא תצא בטוטפות. מה זה טוטפות ? "טוטפות" זה "ציץ". הנשים היו שמות טס של זהב על המצח. אז אומר הרמב"ם: אז הבנת עכשיו

למה כתוב על הציץ "קודש לשם" ? כדי שלא יבוא מישהו ויגיד, הא יש לו ציץ כמו שיש לאשתו או לכלתו. זה ציץ מיוחד במינו.

תירוץ שני: למה כתוב "קודש לשם" ? כיוון שהמצח מראה על חוצפה. הפסוק אומר, **"ומצחך נחושה".** הציץ היה בא לכפר על עזות פנים. יש עזות פנים שהיא טובה לעבודת ה', רבי יהודה בן תימא אומר: הווי עז כנמר וקל כנשר, רץ צבי וגיבור כארי - לעשות רצון אביך שבשמים.

סימני התקופה שלפני הגאולה מופיעים בתלמוד (מסכת סוטה דף מ"ט ב').

בעקבות משיח, **"חוצפא יסגא, והיוקר יאמיר, הגפן תתן פריה, והיין ביוקר. מלכות תיהפך למינות - ואין תוכחת. בית ועד יהיה לזנות, והגליל ייחרב, והגולן יישום, ואנשי הגבול יסובבו מעיר לעיר ולא יחוננו, וחכמת סופרים תסרח, ויראי חטא יימאסו, והאמת תהיה נעדרת. נערים פני זקנים ילבינו. זקנים יעמדו בפני קטנים. בן מנוול אב, בת קמה באמה, כלה בחמותה. אויבי איש אנשי ביתו. פני הדור כפני הכלב... בן אינו מתבייש מאביו... ועל מה יש לנו להשען - על אבינו שבשמים!"**

מה פירוש "חוצפה יסגא" ?

כל הסימנים כבר נתקיימו בנו. אחד המכות בעקבתא דמשיחא היא שאם אתה לא חצוף לא תוכל לעבוד את ה'. שיהיה בושה להיות דתי. יהיה בושה לשמור מצוות. יהיה בושה לשמור שבת. יהיה בושה לא לראות טלווזיה. אתה פרמטיבי. אתה מהמילניום הקדום. בתקופה הזו צריך להיות עז כדי לעבוד את השם. צריך לא לפחד. "ולא יבוז מהמלעיגים עליו." מה אתה עושה כדי להכיר טובה לה' יתברך ?

הגמרא במסכת ביצה אומרת, שלושה עזים הם:

- ישראל באומות. ישראל יותר מכל האומות.
- תרנגול בעופות-מכל העופות התרנגול הכי עז.

• וכלב בחיות.

הגמרא אומרת, "לט ענייה דכלבא." אין עני בעולם כמו הכלב. עד שהקב"ה ריחם עליו שהמזון נשאר לו בקיבה שלושה ימים. עני ועז ? זה לא מסתדר. הגמרא אמרה, "שלשה הקב"ה שונאן דל גאה. זקן מנאף. ועשיר מכחש."

"דל גאה" – עני והוא גאה.

"עשיר מכחש" – עשיר גדול שגונב מסטיק. זה הקב"ה שונא אותו.

יהודה בן תימא אומר: הווה עז כנמר...טוב עזות פנים עם תורה. שלא תתבייש לשאול שלא הבנת. שהעזות שלך תהיה לתורה.

פיתוחי חתם.

◆ **מה זה ?**

החריטה שהיתה על האבנים של החושן. ואיך היו חורטים ? היה לוקח את התולעת שמיר ומצייר דיו על האבנים ולוקח את התולעת והיא הולכת וחוקקת בדיוק. יש שאלה: התולעת הזו, במה היו מחזיקים אותה ? המפרשים כתבו, שהסגולה של התולעת הזו היא, שאם היו שמים אותה במצע רך היא לא עושה שום דבר. במצע של צמר גפן, כותנה היא לא תעשה כלום. אם שם אותה על דבר קשה היא מייד חודרת שם וחוקקת. זה הטבע של התולעת הזו. אז היו שמים אותה בקופסא מרופדת. שומרים אותה ולוקחים אותה על האבן והיא חוקקת "ראובן", השני "שמעון" וכן על זה הדרך. "פיתוחי חתם", רמז נפלא מאד, אומר הגאון מוילנה. **פיתוחי חתם** ראשי תיבות: חיה, תחיית המתים ומטר. אומרת הגמרא 3 מפתחות בידיו של הקב"ה, שלא מסרם לידי שליח:

פיתוחי זה מפתחות.

חתם: חיה זו יולדת, ת' תחיית המתים. הקב"ה פותח את הקברים ומוציא את האנשים בתחיית המתים.

מ' מטר. יפתח ..שיש גשם יש ברכה במעשי ידינו.

על הפנים של האדם נרשם איזה מצוות עשה. כמה למדת תורה היום כתוב לך על המצח. ואם חס ושלום עשה עוונות באותו יום זה כתוב לו בפנים.

ושכנתי בתוכם

שמות כה, ח

דרך העולם היא, שככל שאתה נמצא אצל אדם מכובד או מלך יותר ימים, אתה רואה אותו בפיג'מה, אתה רואה אותו אוכל ואתה רואה אותו כאדם כמוך. זה טבע העולם. ערכו של האדם הזה הולך ויורד בעיניך. שמא תומר שכך זה גם אצל הקב"ה ? לא. אצל הקב"ה זה להיפך. כמה שיהיה הקב"ה יותר איתנו "והייתי לכם לה'". כמה שנהיה דבקים לקב"ה וכמה שנתקרב אליו עוד נרגיש את עצמינו רחוקים.

קטורת סמים

למה סמים ? קטורת היה צריך.

הקטורת היתה מעשרת. ומי שעשה אותה פעם אחת היה נהיה עשיר. הכסף מעמיד את האדם על רגליו. לעומת זאת, נדב ואביהו מתו שהקטירו קטורת. 250 איש מתו בקורח ועדתו בגלל הקטורת, וכן אם חסר אחת מכל סממניה ה' יצילנו חייב מיתה חלילה וחס.

כמו שהקטורת יכולה להיות מצויינת כך יכולה להפיל. כך גם הכסף. הכסף יכול להיות מצויין אבל גם יכול להשחית את האדם ולהפיל אותו.

סולם וממון אותה גימטריה. 130. בסולם אפשר לעלות ואפשר לרדת. כך גם בממון אפשר לעלות ואפשר לרדת.

אחר כך אמר "**ונשא אהרן את עוון הקודשים לכל מתנות קודשיהם**" מה פירוש ? בגלל שהכהן היה מקבל מאיתנו מתנות, פדיון הבן, מתנות כהונה, אז היה לוקח בתמורה גם את העוונות שלנו, הוא אחראי עליהם. מכאן, שכל רב שמינו אותו בשכר לוקח עליו את העוונות של אותו ציבור. ה' יצילנו. ומה ההבדל ביניהם ? הציבור נקראים "שומר חינם". אבל הרב שמקבל שכר, יקרא "שומר שכר". אנחנו, שאר העם, שעושים עוונות כמו "שומר חינם". אבל הרב שמקבל משכורת, זה ה' ירחם עליו, מצבו יותר קשה, הוא יקרא "שומר שכר". כי הוא מקבל שכר עבור העבודה שלו. אז הוא צריך להיות יותר אחראי.

אחר כך אמר: **לרצון להם לפני ה'**.

◆ מה זה **לפני ה'** ?

אלא בגלל שציץ היה מכפר על עזות פנים, שמא יאמר אדם, אם ככה מכפר על עזות פנים, אז אני אלך לגנוב והציץ יכפר. לא ! יש להשתמש בעזות לרצון לדברים של קודש. לא שיעשה עוונות ויחשוב שהציץ יכפר לו.

עוד דבר אחד יפה. הרב מליסה פעם אחת הגיע לבריסק, אז הוא הלך לרב מבריסק ושאל אותו: **מה זה שניים ליום עולה תמיד** ? אמר לו: אני מאחל לך מה שכתוב בפרשה, **שניים ליום עולה תמיד**. התלמידים לא הבינו. פעמיים מופיעה המילה "תמיד" בשלחן ערוך. פעם אחת בתחילת שלחן ערוך ופעם אחת בסוף שלחן ערוך. בתחילת שלחן ערוך "שיוויתי ה' לנגדי תמיד" זה כלל גדול בתורה. אתה רוצה להצליח תמיד תקיים "שיוויתי ה' לנגדי תמיד". בסוף שלחן ערוך זה הלכות פורים. שם כתוב, **"וטוב לב נשתה תמיד."** אל תדלג יום אחד בלי לאכול, תאכל טוב תישן טוב כדי לעבוד את ה'.

ה' יגזור עליכם ועלינו גזירות טובות, גאולה שלמה במהרה בימינו.

קלפים עם שאלות ותשובות לפרשת תצוה

✦ ✦ ✦

לעילוי נשמת יקירנו האהוב

אפרים שמעון (אפי) אריאל ז"ל

בן עוזיהו מרדכי וסיגל

שייבדלו לחיים טובים וארוכים

ת.נ.צ.ב.ה

יהי זכרו ברוך.

רשימות

רשימות

הסודות להצלחה שלך

לתת, לאהוב, לצמוח

www.yoursuccesstoolbox.com

סרקו לאתר

לכל החוברות באתר